

Σωτήρης Δημητρίου: «Όλες οι λέξεις απλώνονται στο πρόσωπό μας»

Σπαράγματα δυστυχισμένου κόσμου

ΜΕ «ΤΑ ΖΥΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ», ΤΟ ΝΕΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟ, Ο ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΕΙ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ ΦΟΡΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΑ ΑΝΙΧΝΕΥΕΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΙΚΑ ΑΣΗΜΑΝΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΒΑΘΙΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΑΦΟΡΟΥΝ ΟΛΟΥΣ

Η μεγαλύτερη, ίσως, ικανότητα του Σωτήρη Δημητρίου στη συγγραφή των διηγημάτων του είναι ότι καταφέρνει να αναδείξει ακραίες συμπεριφορές σε ένα κατά τα άλλα πολύ κοινό περιβάλλον. Ο τρόπος δηλαδή με τον οποίο αποκοιμίζει τον αναγνώστη του μέσα σε σκηνές της καθημερινής πραγματικότητας, για να τον ξυπνήσει βίαια με μια μεγάλη ανατροπή. Ο τρόπος, τέλος, με τον οποίο αυτή η ανατροπή δεν γίνεται απλώς για να ξαφνιάσει, αλλά για να ενσωματωθεί με φυσικότητα στο καθημερινό περιβάλλον της. Αυτό που μας λέει ο Δημητρίου είναι ότι οι ακραίες συμπεριφορές δεν αποτελούν εξαίρεση αλλά τμήμα της τελετουργίας της ζωής που απλώς έχει μάθει να κρύβεται πίσω από κοινωνικές συμβάσεις, πίσω από μια ρουτίνα που γίνεται και κουρτίνα της πραγματικότητας.

Στα 25 διηγήματα της καινούργιας του συλλογής πέντε μόνο από αυτά έχουν δημοσιευθεί κατά καιρούς – οι περισσότερες εικόνες και καταστάσεις είναι απόλυτα οικείες. Ένα λεωφορείο γεμάτο κόσμο με μπάνημα

ακύρωσης ειστηρίων που του δίνουν σφαλιχτές για να λειτουργήσει, ένας συνταξιούχος ζαχαροπλάστης που μένει με την αδελφή του και τον βασανίζουν τα ανίψια του, ένα ατύχημα στην άσφαλτο όπου ελάχιστοι είναι αυτοί που δίνουν χείρα βοήθειας, μια γυναίκα που συνθιγεί να κολυμπάει στο Ξυλόκαστρο σε μεγάλη απόσταση από την ακτή, ένας μισοπάλαβος στο παρκάκι της Εθνικής Βιβλιοθήκης, μια διαδήλωση μεταναστών στο κέντρο της Αθήνας, συζητήσεις σε κομμωτήριο, μια Σκανδιναβή στην παραλία της Βάρκιζας, αλλά και Αφγανοί μετανάστες κρυμμένοι σε νταλικά που ταξιδεύει με πλοίο για Ιταλία.

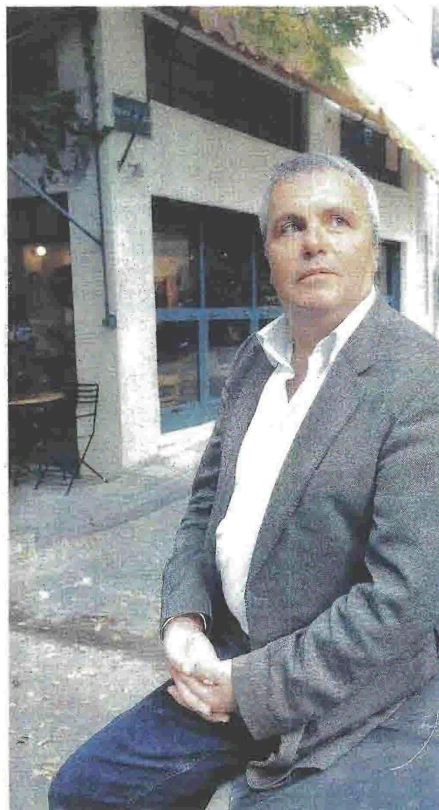
Κι όμως, ένα διήγημα καταλήγει σε απόπειρα πνιγμού, άλλο σε αυτοκτονία, ένα σε ανθρωποκτονία από αμέλεια και δύο άλλα σε αιμομιξία: μια μάνα στο χωριό που δεν ανταλλάσσει ποτέ επισκέψεις με τις γειτόνισσες αποδεικνύεται ότι περιθάλπει ερωτικά τον καθυστερημένο γιο της και μια επαναστατημένη κόρη αποπλανεί την μπερδεμένη μητέρα της. Στο κομμωτήριο, η έκπληξη δεν έρχεται από τις πελάτισσες που αφηγούνται τις ερωτικές τους περιπέτειες αλλά από την κομμώτρια: ενώ μιλάει με πάθος για μια χαμένη της αγάπη, έναν πιλότο παντρεμένο με παιδιά και πεθαμένο από καιρό, οι πελάτισσες δεν πιστεύουν την ιστορία της. Και έχουν δίκιο, γιατί αυτή για να τις πείσει βρίσκεται έναν παρατημένο τάφο, βάζει και φωτογραφία αεροπλάνου από αμερικανικό περιοδικό και τις πηγαίνει εκεί να πουν στη μνήμη του «αγαπημένου» της.

Μανώλης Πημπίλης

Σωτήρης Δημητρίου
ΤΑ ΖΥΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

ΕΚΔ. ΠΑΤΑΚΗ
2009, ΣΕΛ. 160

ΚΑΝΟΝΑΣ ΟΙ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Αυτά που συμβαίνουν πίσω από τις κλειστές πόρτες, ο Δημητρίου τα ανιχνεύει μέσα από τα πρόσωπα. «Όλες οι λέξεις απλώνονται στο πρόσωπό μας», λέει κάπου και το εννοεί. Μελέτα τις εκφράσεις τους, τα μινύματα που εκπέμπουν, τις αντιθέσεις ανάμεσα σε πράξεις και συναισθήματα. Βυθίζει το βλέμμα του στα μάτια των ηρώων του και ανακαλύπτει μέσα τους κρυφές αλήθειες, εμμονές, ψυχικές αναπηρίες, τις οποίες μας σερβίρει μετά έτοιμες στο πιάτο. Οι αναπηρίες, σαν να μας λέει, είναι ο κανόνας, όχι η εξαίρεση, και το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να κοιτάξουμε τους άλλους και τον εαυτό μας λίγο πιο προσεκτικά για να τις δούμε. Τα Ζυγία του προσώπου είναι, υπό αυτή την έννοια, μια ολοκληρωμένη συλλογή διηγημάτων με εσωτερική συνοχή. Ο Σωτήρης Δημητρίου, αφήνοντας πίσω τη λαλιά των προγόνων του που σημάδεψε αρκετά μυθιστορήματά του, καταφέρνει με τη σύγχρονη γλώσσα των διηγημάτων του ένα εξίσου δυνατό αποτέλεσμα: να αναδείξει τα σπαράγματα, ενός κόσμου ασταθούς, αβέβαιου, σύνθετου, βίαιου, ενός κόσμου που χρησιμοποιεί το ερωτικό συναίσθημα ως πατερίσα, ενός κόσμου κατά βάση δυστυχικού και κατατεμένου. Του κόσμου μας.

TA NEA / FENIXA / FENIXE KAMPTOPHIZ